

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

دانشکده بهداشت

قالب نگارش طرح درس ترمی

عنوان درس: کاربرد اپیدمیولوژی در پرستاری سالمندی	مخاطبان: دانشجویان کارشناسی ارشد
سالمندی ترم اول	
تعداد واحد: ۱,۵ واحد نظری - ۰,۵ واحد عملی	سهم استاد از واحد: کامل
ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: یکساعت بعد از تشکیل جلسه درس	
زمان ارائه درس: شنبه ۱۰ الی ۱۲ نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴	مدرس: دکتر غلامرضا عبدلی
درس و پیش نیاز: ندارد	

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با اصول و روشهای اپیدمیولوژی در طراحی و تفسیر مطالعات پزشکی

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی
- ۲- آشنایی با چگونگی انتقال بیماریها و تغییر شکل مشکلات سالمندی
- ۳- آشنایی با اندازه گیری وقوع بیماریها
- ۴- آشنایی با شاخصهای بهداشتی
- ۵- آشنایی با نحوه ارزیابی آزمونهای تشخیصی
- ۶- آشنایی با سیر طبیعی بیماریهای شایع سالمندی و راههای تعیین پیش آگهی
- ۷- آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات مقطعی و اکولوژیک
- ۸- آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات کوهورت
- ۹- آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات مورد شاهدهی
- ۱۰- آشنایی با انواع روش های مطالعه، مطالعات مداخله ای
- ۱۱- آشنایی به نحوه برآورد خطر در مطالعات اپیدمیولوژیک
- ۱۲- تفاوت بین رابطه آماری و علیت
- ۱۳- انواع خطاها در مطالعات اپیدمیولوژیک و آشنایی با مفهوم مخدوش کنندگی و نحوه ارزیابی آنها
- ۱۴- آشنایی با اصول کلیات ارزشیابی برنامه های غربالگری

واحد عملی

۱- بررسی، ارزشیابی و نقد حداقل یک مطالعه اپیدمیولوژی در حوزه سالمندی در ایران یا جهان

۲- معرفی یکی از بیماریهای دوران سالمندی با تاکید بر جنبه مفاهیم اپیدمیولوژی

اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول: مفاهیم اپیدمیولوژی

هدف کلی: آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

- ۱-۱ با تعریف علم اپیدمیولوژی آشنا شود.
- ۱-۲ با کاربردهای مختلف اپیدمیولوژی آشنا شود.
- ۱-۳ با اهداف علم اپیدمیولوژی آشنا شود.

۴-۱- با نقش اپیدمیولوژی در پیشگیری، درمان و ارزشیابی خدمات بهداشتی درمانی آشنا شود.

۵-۱- با استدلال اپیدمیولوژی آشنا شود.

۶-۱- با دامنه فعالیت های اپیدمیولوژی آشنا شود.

جلسه دوم: چگونگی انتقال بیماری ها و تغییر شکل مشکلات سالمندی

هدف کلی: آشنایی با چگونگی انتقال بیماری ها و تغییر شکل مشکلات سالمندی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱-۲- با مدل های مختلف انتقال بیماری ها آشنا شود.

۲-۲- با طیف وسیع تظاهرات بالینی بیماری ها آشنا شود.

۳-۲- با سطوح مختلف اپیدمی بیماری ها در سطح جامعه و تغییر شکل مشکلات سالمندی آشنا شود.

۴-۲- عوامل موثر بر رخداد اپیدمی ها آشنا شود.

جلسه سوم: اندازه گیری وقوع بیماری ها

هدف کلی: آشنایی با نحوه اندازه گیری وقوع بیماری ها

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۱-۳- با مفهوم proportion و نحوه محاسبه آن آشنا شود.

۲-۳- با مفهوم ratio و نحوه محاسبه آن آشنا شود.

۳-۳- با مفهوم attack rate و نحوه محاسبه آن آشنا شود.

۴-۳- با مفهوم incidence و نحوه محاسبه آن آشنا شود.

۵-۳- با مفهوم period prevalence و نحوه محاسبه آن آشنا شود.

۶-۳- با مفهوم point prevalence و نحوه محاسبه آن آشنا شود.

۷-۳- با ارتباط بین میزان بروز و میزان شیوع آشنا شود.

جلسه چهارم: شاخص های بهداشتی

هدف کلی: آشنایی با شاخص های بهداشتی

اهداف ویژه

در پایان دانشجو

۱-۴- با شاخص های رایج بهداشتی آشنا شود.

۲-۴- با شاخص های رایج ارزیابی مرگ و میر آشنا شود.

۳-۴- با روش های مقایسه میزان شاخص ها در جوامع مختلف آشنا شود.

۴-۴- با منابع مختلف اطلاعات بهداشتی آشنا شود.

۵-۴- با مفهوم بار بیماری ها آشنا شود.

جلسه پنجم: ارزیابی آزمون های تشخیصی

هدف کلی: آشنایی با نحوه ارزیابی آزمون های تشخیص

اهداف ویژه

در پایان دانشجو

۱-۵- با مفهوم حساسیت آزمون های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

۲-۵- با مفهوم ویژگی آزمون های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

۳-۵- با مفهوم ارزش اخباری مثبت و منفی آزمون های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

۴-۵- با مفهوم حساسیت خالص آزمون های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

۵-۵- با مفهوم ویژگی خالص آزمون های تشخیصی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

۵-۶- با رابطه بین حساسیت و ویژگی آزمون‌های تشخیصی و عوامل موثر بر آن‌ها آشنا شود.

۵-۷- با مفهوم قابلیت تکرار نتایج آزمون و عوامل موثر بر آن آشنا شود.

جلسه ششم: آشنایی با سیرطبیعی بیماریهای شایع سالمندی و راههای تعیین پیش‌آگهی

هدف کلی: آشنایی با سیرطبیعی بیماریهای شایع سالمندی و راههای تعیین پیش‌آگهی

اهداف ویژه

در پایان دانشجو

۶-۱- با مفهوم میزان کشندگی و نحوه ارزیابی آن آشنا شود.

۶-۲- با مفهوم میزان بقا و نحوه محاسبه آن آشنا شود.

۶-۳- با روش‌های مختلف محاسبه میزان بقا آشنا شود.

۶-۴- با مفهوم میانه زمان بقا و نحوه محاسبه آن آشنا شود.

۶-۵- با سیرطبیعی بیماریهای شایع سالمندی آشنا شود.

جلسه هفتم: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مقطعی و اکولوژیک

هدف کلی: آشنایی با اصول و کلیات مطالعات مقطعی و اکولوژیک

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۷-۱ مطالعه مقطعی و اکولوژیک را همراه با مثال را توضیح دهد.

۷-۲ مراحل مختلف مطالعه مقطعی و اکولوژیک را توضیح دهد.

۷-۳ مزایا و معایب مطالعه مقطعی و اکولوژیک را بیان کند.

۷-۴ شیوه‌های جمع‌آوری در این مطالعات را نام ببرد.

جلسه هشتم: انواع روش‌های مطالعه، مطالعات همگروهی

هدف کلی: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات همگروهی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۸-۱- با انواع مطالعات تحلیلی آشنا شود.

۸-۲- با کلیات طراحی مطالعات همگروهی آشنا شود.

۸-۳- با نحوه انتخاب نمونه‌ها در مطالعات همگروهی آشنا شود.

۸-۴- با روش‌های جمع‌آوری داده‌ها در مطالعات همگروهی آشنا شود.

۸-۵- با منابع سوگرایی در مطالعات همگروهی آشنا شود.

۸-۶- با نحوه برآورد اثر در مطالعات همگروهی آشنا شود.

جلسه نهم: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مورد شهادی

هدف کلی: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مورد شهادی

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

۹-۱- دانشجو بتواند اجزاء مهم مطالعات مورد-شاهد را نام ببرد.

۹-۲- دانشجو انواع مطالعات مورد-شاهد را نام ببرد.

۹-۳- دانشجو بتواند نقاط قوت و ضعف مطالعات مورد-شاهد را نام ببرد.

جلسه دهم: انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مداخله‌ای

هدف کلی: آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مداخله‌ای

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

- ۱۰-۱- با انواع مطالعات مداخله‌ای آشنا شود.
- ۱۰-۲- با کلیات طراحی مطالعات مداخله‌ای آشنا شود.
- ۱۰-۳- با نحوه انتخاب نمونه‌ها در مطالعات مداخله‌ای آشنا شود.
- ۱۰-۴- با روش‌های جمع‌آوری داده‌ها آشنا شود.
- ۱۰-۵- با ملاحظات اخلاقی مطالعات مداخله‌ای آشنا شود.

جلسه یازدهم: آشنایی با نحوه ارزیابی ارتباط در مطالعات اپیدمیولوژیک

هدف کلی: آشنایی با نحوه ارزیابی ارتباط در مطالعات اپیدمیولوژیک

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

- ۱۱-۱- دانشجو تفاوت بین شاخص‌های مطلق و نسبی را در اندازه‌گیری رابطه بین مواجهه با پیامد بداند.
- ۱۱-۲- دانشجو بتواند انواع شاخص‌های مطلق و نسبی در اپیدمیولوژی را نام ببرد و تفسیر نماید.

جلسه دوازدهم: تفاوت بین رابطه آماری و علیت

هدف کلی: تفاوت بین رابطه آماری و علیت

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو

- ۱۲-۱- دانشجو تفاوت بین رابطه آماری و علیت را توصیف کند.
- ۱۲-۲- دانشجو معیارهای سنتی اثبات رابطه علیتی (معیارهای Hill) را نام ببرد.

جلسه سیزدهم: انواع خطاها در مطالعات اپیدمیولوژیک و آشنایی با مفهوم مخدوش‌کنندگی و نحوه ارزیابی آنها

آنها

هدف کلی: انواع خطاها در مطالعات اپیدمیولوژیک و آشنایی با مفهوم مخدوش‌کنندگی و نحوه ارزیابی آنها

اهداف ویژه:

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱۳-۱- خطای تصادفی را همراه با مثال توضیح دهد.
- ۱۳-۲- خطای سیستماتیک را همراه با مثال شرح دهد.
- ۱۳-۳- سوگیری انتخاب را شرح دهد.
- ۱۳-۴- سوگیری اطلاعات را توضیح دهد.
- ۱۳-۵- عامل مخدوش‌کننده را با مثال توضیح دهد.
- ۱۳-۶- روشهای مقابله با مخدوش‌کنندگی را شرح دهد.

جلسه چهاردهم: آشنایی با اصول و کلیات ارزیابی برنامه‌های غربالگری

هدف کلی: آشنایی با اصول و کلیات ارزیابی برنامه‌های غربالگری

اهداف ویژه

در پایان دانشجو

- ۱۴-۱- دانشجو بتواند اهمیت برنامه‌های غربالگری را بیان کند.
- ۱۴-۱- دانشجو بتواند نحوه ارزیابی برنامه‌های غربالگری بیان کند.

روش تدریس:

سخنرانی، بحث گروهی، کار عملی فردی و گروهی

وسایل آموزشی:

منابع:

- ۱- درسنامه پزشکی پیشگیری و اجتماعی جلد ۱ اصول و روشهای اپیدمیولوژی، جمعیت‌شناسی و آمارهای بهداشتی
تالیف پارک جان اورت، ترجمه دکتر حسین شجاعی تهرانی و دکتر حسین ملک افضلی
- ۲- اپیدمیولوژی، تالیف لئون گردیس، ترجمه دکتر حسین صباغیان و دکتر کوروش هلاکوئی
- ۳- فرهنگ جامع همه‌گیرشناسی (اپیدمیولوژی) دکتر ناصری

سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
ارائه کار عملی	ارائه	۳۵٪		
آزمون پایان ترم	امتحان چهار گزینه ای و تشریحی	۳۵٪		
حضور فعال در کلاس	حضور منظم در کلاس، شرکت در بحث، انجام تکالیف کلاسی، ارائه کار گروهی	۳۰٪		

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

حضور منظم و بموقع در کلاس
شرکت در بحث های گروهی و پاسخ به سوالات مطرح شده در کلاس
خاموش نمودن تلفن همراه در کلاس درس

نام و امضای مدرس: دکتر غلامرضا عبدلی

نام و امضای مدیر گروه: دکتر غلامرضا عبدلی

رضایان

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر شهاب

تاریخ تحویل: ۲۳ شهریور ۱۴۰۴

تاریخ ارسال:

تاریخ ارسال:

جدول زمانبندی درس کاربرد اپیدمیولوژی در پرستاری سالمندی

روز و ساعت جلسه : شنبه ۱۲-۱۰

جلسه	موضوع هر جلسه	مدرس
۱	آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی	دکتر غلامرضا عبدلی
۲	آشنایی با چگونگی انتقال بیماری‌ها و تغییر شکل مشکلات سالمندی	دکتر غلامرضا عبدلی
۳	آشنایی با اندازه‌گیری وقوع بیماری‌ها	دکتر غلامرضا عبدلی
۴	آشنایی با شاخص‌های بهداشتی	دکتر غلامرضا عبدلی
۵	آشنایی با نحوه ارزیابی آزمون‌های تشخیصی	دکتر غلامرضا عبدلی
۶	آشنایی با سیر طبیعی بیماری‌های شایع سالمندی و راه‌های تعیین پیش‌آگهی	دکتر غلامرضا عبدلی
۷	آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مقطعی و اکولوژیک	دکتر غلامرضا عبدلی
۸	آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات کوهورت	دکتر غلامرضا عبدلی
۹	آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مورد شاهدهی	دکتر غلامرضا عبدلی
۱۰	آشنایی با انواع روش‌های مطالعه، مطالعات مداخله‌ای	دکتر غلامرضا عبدلی
۱۱	آشنایی به نحوه برآورد خطر در مطالعات اپیدمیولوژیک	دکتر غلامرضا عبدلی
۱۲	تفاوت بین رابطه آماری و علیت	دکتر غلامرضا عبدلی
۱۳	انواع خطاها در مطالعات اپیدمیولوژیک و آشنایی با مفهوم مخدوش‌کنندگی و نحوه ارزیابی آنها	دکتر غلامرضا عبدلی
۱۴	آشنایی با اصول کلیات ارزشیابی برنامه‌های غربالگری	دکتر غلامرضا عبدلی